

سەربەخۆیی، دوور لە ھەر جۆرە بەلام و ئەگەر و ناخریک!

ھێرش عەلیزادە

لە پرۆسەى پزگارکردنى خاك و گەلێكى داگیرکردا لە میژوودا نەبوووە کە نەتەوێى بئەست بە داوی پووخانى حوکمەتى نەتەوێى سەردەست کەوتبێت، بەلکو نەتەوێى بئەست ھەمیشە داوی پزگارکردنى خۆی کردوو و ئەوجا ئەو پزگاربوونەى لە دەرچوون یان دەرکردنى سوپای داگیرکردا بینوووە. میژووی خەباتى ئازادىخوایى گەلانى ھەموو ئەمەریکای لاتین، ئەفریقا و ئاسیا و تەنانەت وڵاتە عەرەبەکان و دەرەسێکانیشمان ئەو بە ئێمە دەسەلمێن.

کوردستان خاکیكى داگیرکراوە کە تا ناوەندى دەستەلات و دەولەت لە ئێران، بەھێزتر بووبێت کورد و کوردستان زیاتر ئەو داگیرکراویەیان پێوە دیار بوو،

پارتى سۆسیالدىموکراتى کوردستان (رۆژھەلات) بە پێچەوانەى ئەحزابى سونەتییى، پێى وایە کوردستان بەشێكى سرووشتى نییە لەو شتەى کە ئیستا پێى دەگوترێت ئێران. بەلکو پێى وایە کوردستان لە لایەن ئێرانەو داگیر کراوە. ئەو داگیرکردنە گرێدراوە بە میژووی سى سالیەى جەمھورى ئیسلامى ئێران نییە، و تەنانەت بە میژووی مۆدیرنى پاش جەنگى جیھانى یەكیشەو نییە، بەلکو دەگەرێتەو بەو شەرى چالدىران و لەناوبردنى میرنشینەکانى کورد.

لە ھەموو ئەو ماوەیەدا دانیشتوانى کوردستان دژ بەو داگیرکارییە لە خەباتى نەپساو و بەردەوامدا بوون.

بەداخەو پاش چەندین دەھە ئیستایش ئەحزابى کوردلە رۆژھەلاتى کوردستان نەیتوانیوو لە ئەزمونەکانى میژوو کەلک وەرگیرێت، و ھەر بە دووى ھەلگرتنى ئەو بەردى پووخاندنەوێى کە پێى ھەلناگیرێت. سەرلێتیکچوونەکە ھێندە زۆر کە زۆر جار پەنا دەبەردرێتە لای نەتەوێى سەردەست بوو رووخاندنى دەولەتەکەیان، کە ئەو نەتەوێى ھەر بوو خۆى لە قوم و تاران و ئیسفەھان دەنگى پێداو!

بەم جۆرە گەلى کورد بەردراو تە ناو کیشەیک کە کیشەى گەلى کورد نیە، رۆژیک دەکدرێت بە سیاھەشکرى خاتەمى و ئەمرۆیش کەرووبى و موسەوى.

من پێموايە بیری کوردستانیى دروشمیكى کوردستانیى و قسەى کۆنکریت دەخوایێت، ئیستراتیژیى دانیشتوانى قوربانیدەرى کورد بە دریزیى خەباتى رزگاربخوایى سەرەرای ھەموو ھەلسوکەوتەکانى گەشتن بە دەولەتیکى نەتەوێى و دیموکراتیک بوو و وا پێدەچێت ھەرواش بمیئیتەو.

ھەموو ئەوانەمان کە لە کوردستان لە ژێر زەخت و زۆرى کۆمارى ئیسلامیداین، و لە زیندان یان ئاوارەى دوورە وڵات بووین و پەنابەرین، ھیواخوایین کە حوکمەتى ئێران بپووخیت و وەك بەفرى قورس و گرانی خۆنەگرتوو ھەرەس بکات. من باش لەم ھەستە تێدەگەم.

ئێمە دژى ئەو ھیواخوایى و ئەو ھەستە گەرموگەرە ئینسانى نیین، ئەو ئاواتى ئێمەیشە، چونکە پووخانى ئەو حوکمەتە ھەر ھیچ ھیچ نەبێت جۆریک دەبێت لە تۆلەستاندەو. بەلام گرفت ئەوێى کە ئێمە نازانین پوووە کوئ ھەنگاو دەنیت و بە چى جیگایەکە دەگیریتەو. پووخاندنى حوکمەتى پەھلەوى و ھاتنە سەکارى کۆمارى ئیسلامى لە سالى 1979 زاینى چەدەستکەوتیکى بوو گەلى کورد و دیھینا؟

ئەو زیاتر لە نیو سەدەییە کە داوی دیموکراسى بوو ئێران و خودمختارى بوو کوردستان و پاشان رووخاندنى کۆمارى ئیسلامیشمان کردوو، ئاکامەكى چى بوو؟ لە کەس شارراو نیە ئەمرۆ کوردی رۆژھەلات لە ناوخۆ و لە دەرەو نەمانتوانیوو لۆببەکەیش ساز بکەین، و نەمانتوانى ئەو زۆلم و زۆرى کە لە کوردی رۆژھەلات دەچێت وەکوو باقى پارچەکانى دیکەى کوردستان، لە ئاستى جیھاندا بیناسین.

ئایا کاتى ئەو نەھاتوو ھەلسەنگاندنیک لە خۆمان و جوولانەوێى بکەین و کۆنکریت بلین دەسکەوتەکانمان کامانەن؟ ئایا کاتى ئەو نەھاتوو کە دەست لە سیاسەتى بانیک و دووھەوا لە لای

سه‌لته‌نتته‌لب و نوریزاده‌کان، موجه‌یدین و به‌نیسه‌دره‌کان هه‌لب‌گرین و روو بکه‌ینه‌وه گه‌له‌که‌مان و ده‌ست له نیو ده‌ستی تاک و گروپ و پارتیه کوردیه‌کان له چوارچیوه‌یه‌کی کۆنکریتدا له‌سه‌ر به‌رژه‌وه‌ندیه‌کانی جولانه‌وه‌ی رزگاریخوازی له ناو خۆماندا دانوستان بکریت؟ ئایا کاتی ئه‌وه نه‌هاتوو هه‌لته‌وه‌خاندنی حکومه‌تی ناوه‌ندیی داگیرکار ده‌ست هه‌لب‌گرین؟ به‌لام نا له پیناو گفتوگۆی یه‌کلایه‌ته له ناو هوتیل و ژووره داخراوه‌کاندا، به‌لکو له پیناو فریdan و ده‌رکردنیان داگیرکار له خاکی کوردستاندا. وهرن با پیکه‌وه کار بکه‌ین، و چیدی وشه‌ی "تجزیه‌طلب" به‌کتمانکردن نه‌زانین و لیبی نه‌سه‌له‌میینه‌وه، وهرن با به کوردبوونمان سه‌ربه‌رز بین! ئیمه، پارتی سۆسیال‌دیموکراتی کوردستان، به خۆشییه‌وه "تجزیه‌طلب" بین و سه‌ربه‌خۆییخوازین.

پارتی ئیمه دروشمی رووخواندی داگیرکار به دروشمیکی ناوردستانی ده‌زانیت که له ریگای هه‌لپه‌ی سه‌لته‌نه‌ت ته‌له‌بان و ئیرانچییه‌کان گه‌یشتووته کوردستان، چونکه ئه‌وان کیشه‌که‌یان له‌گه‌ل ده‌سته‌لاتی ناوه‌نددا هه‌بووه، و ئهم دروشمه به سه‌ر کورددا سه‌پیندراوه. خۆینی زۆر و گرانمان له‌سه‌ری داوه. ئه‌گه‌ر کولتوری دیموکراسیی و فره‌گه‌راییی و پلورالیزم له ئیران هه‌بووایه ئه‌وا دروشمی رووخواندن ئه‌سه‌لن هه‌ر نه‌ده‌بوو و له‌به‌ر ئه‌وه‌ش نه‌ده‌گه‌یشته کوردستان.

به‌لام له‌به‌ر ئه‌وه‌ی هه‌ر هه‌موو هیزی تا ئیستا حاکم و ناحاکمی ئیران گه‌ره‌کیانه به‌ته‌نها بینه سه‌ر حوکم ئه‌وا هه‌ر یه‌که‌یان گه‌ره‌کیه‌تی حوکمه‌ت بره‌خینیت و خۆی بینه جیگای. له‌به‌رئه‌وه هه‌ر لایه‌نیک یان لایه‌نه‌کان پینان خۆشه کورد بکه‌ن به‌مقاشی ده‌ستیان و کوردستان بکه‌ن به سه‌نگه‌ری مقاومه‌ت، نه‌بو کورد، به‌لکو بو رووخوانی حوکمه‌ت و هاتنه‌سه‌رکاری خۆیان. ئینجا که هاتن ته‌نانه‌ت له پیندا له‌وانه ده‌سروه‌یین که ده‌ستیان گرتوون.

ئیمه وه‌ک نه‌ته‌وه‌یه‌کی بنده‌ست له ئیراندا که‌میینه‌ین، مافی دیموکراتیت نییه که داوای رووخوانی رژییم بکه‌ین که ته‌نانه‌ت نه هه‌ر له کاتی له‌دایکبوونی‌شیدا (1980) ده‌نگمان پینه‌داوه، به‌لکو هیچ کاتیک نه‌ده‌نگی کوردستانیانی هه‌بووه و نه‌ده‌یشیییت.

گریمان جمهوری ئیسلامی ئیران له‌گه‌ل ئۆپوزیسیۆنی ناو بازنه‌ی خۆی ریک ده‌که‌ویت، ئایا ئه‌و کاته تو چ ده‌که‌یت؟ له هه‌مانکاتیشدا له رووخواندی کۆماری ئیسلامیدا گه‌ره‌نتی چیه‌یه که مافه‌کانی گه‌لی کورد ده‌سته‌به‌ر ده‌بن؟ مه‌گه‌ر سه‌ددام نه‌رووخواوه، ئه‌ی بو ئه‌حزابی عه‌ره‌بی له ئیراق و له ولاتانی عه‌ره‌بیش، تا دین زیاتر دژایه‌تی کورد ده‌که‌ن؟ سوننه و شیعه به‌شه‌و دژ به یه‌ک شه‌ر ده‌که‌ن و به‌رۆژیش پیکه‌وه له پارله‌ماندا دژ به کورد به‌ره‌ن؟ مه‌گه‌ر حکومه‌تی په‌هله‌وی نه‌رووخوا، ئه‌ی بو له که‌ش و هه‌وای 79 و 80 و 81 زاینیدا کورد کورسیه‌کیشی وه‌به‌ر نه‌که‌وت؟ گه‌رانتی گه‌لیکی بنده‌ست چیه‌یه کاتیک که ره‌جه‌وه‌یه‌کان و سه‌لته‌نه‌تییه‌کان و کۆمونیستانی پانئیرانیست هاتنه سه‌ر حوکم؟

به‌دریژایی میژوو، گه‌لی کورد سه‌لماندوویه که نه‌ته‌وه‌یه‌کی ئاشتیخوازه، په‌لاماری هیچ نه‌ته‌وه‌یه‌کی تری نه‌داوه، زولم و زۆری به که‌سه‌وه ره‌وا نه‌دیوه، ئیمه وه‌کوو سۆسیال‌دیموکراته‌کانی کوردستان (رۆژه‌لات) وه‌کوو پارتیکی کوردی و کوردستانی بره‌وامان به ئینته‌رناسیونالیزم و هاوبه‌شییتی هه‌یه بو پیکه‌وه زیانکردن و پیکه‌وه هه‌لکردن له‌گه‌ل نه‌ته‌وه‌کانی دیکه‌دا، و عاشق به سنووری نه‌ته‌وه‌یی نیین. به‌لام هاوکات هه‌رگیز رازیش نابین له ناو مالی خۆماندا مامه‌له‌ی چاره‌که‌ئینسان و نیوه‌ئینسانمان له‌گه‌لدا بکریت، ته‌نها ریگای رزگاریمان هاو‌پشتیی و هاوخه‌باتیه‌کی کونکریت و شه‌فاهه که له چوارچیوه‌ی به‌رژه‌وه‌ندی نه‌ته‌وه‌یی گه‌لی کوردا ریکه‌وتنی له سه‌ر بکریت. و پیکه‌وه بو وه‌ده‌رنانی هیزی داگیرکار له کوردستان، له‌سه‌ر خاکی کوردستان و له ئاستی نیونه‌ته‌وه‌یدا خه‌باتی و تیکۆشانی بو بکه‌ین.